

Innovation 12 ผู้ช่วยการฉีดHBV vaccine

นางสาวนิตยา สุภาพวง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม 1 โรงพยาบาลศรีสะเกษ

เป็นที่ทราบกันว่าโรคไวรัสตับอักเสบบีเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในประเทศไทยคาดว่าจะมีผู้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบีประมาณร้อยละ 1-2 ของประชากรหรือประมาณ 1 ล้านคน ประเทศไทยได้เริ่มให้วัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบีกับทารกแรกเกิดทุกคนทั่วประเทศตามแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขตั้งแต่ปี 2535 วัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี จัดเป็นวัคซีนพื้นฐานสำหรับเด็กไทย ให้ฉีดเข้ากล้ามเนื้อจำนวนสามครั้งคือ เมื่อแรกเกิด อายุ 1-2 เดือน และ 6 เดือน หากเป็นทารกที่คลอดจากมารดาซึ่งเป็นพาหะของโรคตับอักเสบบี อาจพิจารณาให้ภูมิโกลบูลินร่วมด้วย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันการติดเชื้อ ส่วนทารกที่คลอดก่อนกำหนดซึ่งมีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 2000 กรัม แนะนำให้ฉีดวัคซีนจำนวนสี่ครั้ง ครั้งแรกเมื่อแรกเกิด และอีกสามครั้งหลังจากทารกมีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นกว่า 2000 กรัม เนื่องจาก หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม1 โรงพยาบาลศรีสะเกษรับผู้ป่วยทารกแรกเกิด ถึงอายุ1 เดือน ที่มีปัญหาสุขภาพทุกระบบ รวมทั้งทารกที่มารดามีภาวะแทรกซ้อนทั้งก่อนคลอด ระหว่างคลอดและหลังคลอด ทารกทุกรายต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบีภายใน 24 ชม.หลังคลอด จากสถิติทารกที่เข้ารับการรักษาที่หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม พ.ศ.2561 ทั้งหมดรวม 3,695 ต้องฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี 3,604 รายคิดเป็นร้อยละ 97.53 ปี พ.ศ. 2562 ทารกทั้งหมด 3,616 ราย ต้องฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี 3,504 รายคิดเป็นร้อยละ 96.90 หอผู้ป่วยกุมารเวชกรรม1 มีพยาบาลวิชาชีพและมีเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานใหม่ ทั้งย้ายมาใหม่ บรรจุใหม่ และยังมีนักศึกษาที่เข้าฝึกปฏิบัติงานที่หอผู้ป่วย การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี จึงไม่เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติเดียวกัน เพราะการวัดตำแหน่งการฉีดของแต่ละคนไม่เท่ากันและใช้เวลาในการนิเทศเจ้าหน้าที่ใหม่ และนักศึกษาฝึกงานในการฉีดวัคซีนให้กับทารกแต่ละคนเป็นเวลาอย่างน้อยเฉลี่ย5-7 นาที ต่อการฉีดวัคซีน 1 คน ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้นิเทศ ต้องพูดแบบเดิมซ้ำ ๆ หลากหลายรอบและติดตามการฉีดวัคซีนของเจ้าหน้าที่ใหม่ทุกครั้ง ทางหอผู้ป่วยจึงได้จัดทำนวัตกรรมผู้ช่วยการฉีดHBVขึ้นมาเพื่อนิเทศเจ้าหน้าที่ใหม่เพื่อให้ปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันเพื่อให้การพยาบาลได้ตามมาตรฐาน ป้องกันความผิดพลาดและลดความยุ่งยากในการฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี เพื่อลดระยะเวลาในการนิเทศเจ้าหน้าที่ใหม่และนักศึกษาฝึกงาน ป้องกันอัตราการเกิดข้อผิดพลาดในตำแหน่งการฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี ร้อยละ100